

Нова српска политичка мисао

Савремени свет

Радост Европе

Мирослав Н. Јовановић

субота, 06. фебруар 2016.

*Ако ли ти опоменеш безбожника да се врати са свога пута,
а он се не врати са свога пута,...
ти ћеш сачувати своју душу.
Језекиљ, 33:9*

1. Увод

После невиђеног дугогодишње натезања коначно су почели прави преговори о приступању Србије Европској унији (ЕУ). Приказивање истинског и радосног почетка преговора 14. 12. 2015. било је пренадувано у медијима и препуно новинарско-сниматељских стероида. Нигде, ама баш нигде у Србији, није било никаквог народног весеља због великог историјског догађаја и европског "пута без алтернативе". Није било излазака на улице, нити аутомобилских сирена, нити непрегледних колона возила и (макар плаћених) аутобуса пуних пресрећног народа који кличе ЕУ од радости и заноса, није било ни застава, ни песме као кад се од народа искрено дочекују спортисти коју обрадују државу и народ својим међународним успесима. Иако је премијер Србије у више наврата током неколико дана радосно честитао народу почетак преговора са ЕУ, његов народ је остао потпуно равнодушан и нем по том питању. У чему је ту Радост Европе?[\[1\]](#)

Пуну деценију пишемо на страницама *Нове српске политичке мисли* о погубном избору Србије да приступи садашњој и оваквој ЕУ. Није то више ЕУ из 1985. када је било много истинског оптимизма. Како време пролази, ситуација за Србију на европском путу постаје све гора, не само зато што се од Србије све више тражи (и то што се није тражило ни од једне земље), већ и због много значајније ствари. ЕУ је била у свом зениту 1985-92. Затим је наступило раздобље занесености, али и озбиљне стагнације током протекле деценије, а текућа декада јасно доказује да ЕУ губи на свом значају и да иде, чак, и према свом крају.

Ова расправа је само наставак ранијих и на већ обрађено наслањамо се у најмањој могућој мери. У овом чланку разматрамо следеће теме: каква ЕУ "дочекује" Србију; обећања о еврозони; улагања из иностранства; Селим везирова делократија; преговори или "преговори" са ЕУ; враћање уклоњених граница унутар ЕУ; како вечно згазити Србе; и на крају, у закључку, износимо предлоге о корацима Србије у будућност.

2. Каква ЕУ дочекује Србију?

Заговорници приступања Србије ЕУ полазе од врло храбре и неизвесне почетне претпоставке која је да ће ЕУ да постоји у будућност (вероватно хоће још неко време), али какво ће да буде њено чланство и каква ће да буде њена садржина (љуштура без садржине

нешто као Лига народа) и колика ће да буде њена привлачност садашњим чланицама да остану у њеном чланству и да привуче нове земље, остаје велико отворено и непријатно питање. Споменути заговорници налазе се у непробојној капсули из 1985. у којој сматрају да ЕУ собом доноси искључиво бољитак и да ће да постоји вечно. Међутим, друга страна једначине, тј. шта се то у стварности нуди и шта чека Србију у ЕУ је прича којом ћемо се позабавити у тексту који следи.

Приликом безглавог срљања Србије у топли загрљај ЕУ, заборавља се чињеница да је ЕУ у егзистенцијалној кризи, да евро раздваја земље ЕУ уместо да их зближава и да је будућност ЕУ неизвесна. Највиши званичници ЕУ (Мартин Шулц, председник Европског парламента) или Канцелар Аустрије Вернер Фајман или Жан Аселборн (Министар за иностране послове Луксембурга са најдужим стажом међу колегама у ЕУ) упозоравају о могућем (тихом) распаду ЕУ.[\[2\]](#)

Нису нам познате савремене студије које говоре о сјајној будућности и процвату ЕУ у предстојећих десетак година, али зато постоје академске студије и медијске расправе које упозоравају на њено урушавање.[\[3\]](#) И новинарски чланци, чак и у Србији упозоравају на наведено, "Ројтерс: година на измаку као из пакла за ЕУ, следећа још гора?"[\[4\]](#) Да ли се министри као што су то Зорана Михајловић и Јадранка Јоксимовић обавештавају о томе шта се догађа у ЕУ? Михајловићева се својом изјавом о олако обећаној брзини приступања ЕУ "Србија ће до 2020. бити део Европске уније"[\[5\]](#) ставила у исти кош са Зораном Живковићем, Божидаром Ђелићем и Борисом Тадићем који су без покрића олако лицитирали о релативно хитром приступању Србије у ЕУ.[\[6\]](#) Проширење ЕУ, поготово приступање Србије ЕУ, није никакав приоритет за ЕУ. То је јасно и гласно речено у више наврата од стране председника Европске комисије Жан Клод Јункера.[\[7\]](#) Приоритет им је да одрже и спасу ЕУ бар каква она сада јесте.

Ноам Чомски, један од навећих живих интелектуалаца на свету, скренуо је пажњу на десет стратегија за манипулацију јавним мњењем.[\[8\]](#) Те стратегије се примењују у Србији како бе се народ забунио и како би се полунеопажено провукло настављање гутања "живих жаба" на неповратном путу приступања Србије ЕУ.

Тања Мишковић, шеф Канцеларије Владе Србије за преговоре са ЕУ, изјавила је да "Процес преговарања с ЕУ неће донети веће плате, то не можемо да гарантујемо, али ће сваког дана мењати оно у чему живимо."[\[9\]](#) То је добро речено и упозорено унапред. Тај бољитак и цену

која је за њега плаћена виде и Грци, Шпанци и други у ЕУ. Југ ЕУ већ годинама бруји од протеста и паљевина. Али ако је тако, тешко да би народ и гласачи у Србији све тањег новчаника пристали на такав развој догађаја.

Пред очима им је отимање Косова и Метохије, уцене, поскупљења, незапосленост, растакање ЕУ, бодљикаве жице на граници, економска катастрофа коју је проузроковала еврозона (свугде осим у Немачкој), а рецимо, у Италији је бруто национални доходак по становнику био €25.300 у 2014. што је ниже од дохотка од €26.400 који је био 1999.^[10] Истовремено, откад је приступила еврозони, Италија није имала реални раст привреде, а у претходном раздобљу привредни раст је био на европском просеку.^[11] Мишковићева није рекла да ли ће цене и порези да се повећају због обавезног спровођења техничких стандарда који владају у ЕУ. Па изгледа да се спрема спровођење пословице која каже да магарци неће јести више шаргарепе, али ће им зато уши више порастати. Почиње припрема Србије "на ситно" у смислу "па рекли смо вам то унапред". То је тачка 3 манипулације коју је јасно обнародовао Чомски.

Неконтролисани прилив избеглица са Блиског истока и из Африке срушио је де факто један од основа интеграције у ЕУ – Шенгенски споразум. Нефункционална еврозона је у тешкој екзистенцијалној кризи. То су два пројекта ЕУ који се сматрају међу најважнијим за интеграцију у ЕУ и она су снажно уздрмана и дубоко нагрижена изнутра. Европске домине падају једна за другом. Најопаснија ствар за одрживу интеграцију у Европи је та што је огроман број Европљана изгубио поверење у ЕУ. Већ годинама земље ЕУ не могу да се сложе ни око чега (признање независности Косова и Метохије, генетски модификована храна, енергетска политика, избеглице, евро, фискална унија, односи са Русијом, британски референдум о напуштању ЕУ,...) што је оличење пута ка смањеном значају и умањеном утицају ЕУ. Питање је да ли ће ЕУ и да постоји после британског референдума о напуштању ЕУ и избора у Француској 2017? ЕУ се вероватно неће урушити релативно брзо као кула од карата као што је то био Совјетски Савез, Југославија или Римско царство, већ лако може да доживи судбину Светог римског царства (962–1806) које је било крцато разним "споразумима, церемонијама и институцијама, али је све више било испразњено и покрадено стварног значаја".^[12] Основни циљ ЕУ у годинама пред нама је да се сама одржи, а не да се проширује. Да ли уопште вреди приступати таквој организацији и платити горку и неповратну цену?

Шта се нуди Србији заузврат? Ако је судећи по искуствима свих земаља истока које су приступиле ЕУ, оно што се нуди је вртоглав пораст задужености иностранству и дужничко ропство. Без обзира на изванредан економски бољитак и трансфер фондова у Пољску после приступања ЕУ, дуг иностранству ове земље је вртоглаво повећан са €84 млрд у 2003. на €202 млрд у 2014.^[13] То је цена коју Пољска плаћа. Ни остале земље Истока нису прошле ништа боље у ЕУ. ЕУ није више кеса без дна и мирисни ружичњак у којем је све блиставо. У ствари, нико више није срећан и задовољан у ЕУ осим бриселске бирократије и засада још увек Немачке.

Поборници приступања Србије ЕУ често понављају да Србија нема другог избора и мора да приступи ЕУ. Кажу, затим, да Србија није Швајцарска или Норвешка или Исланд и да мора у ЕУ. Таква аргументација налази се на трулој дасци бар због два разлога. Прво, ако нема избора и нешто мора да се учини, тада се политичари ослобађају своје одговорности за лоше потезе: "Морали смо!"

Соња Лихт, директор фонда за политичку изузетност, залаже се за то да нема плана Б за Србију изван ЕУ.^[14] То је један од изданака ранијег искривљеног система вредности и мишљења да "нема алтернативе". Такви појединци, невладине организације и њима слични гурају у јавност уска и апсолутистичка виђења стварности и заступају одређене интересе. Американци савршено кажу: "Пратите ток новца и све ће вам бити јасно!". Када сазнате ко их финансира, све постаје разумљиво.

Таква аргументација и политика наслеђена је из ранијег система у којем није било избора: мора да се иде само једним путем за звездом водилом (црвеном, жутом,...) и тачка. Друго, увек постоји избор: урадити нешто или не. То је тежак избор али он увек постоји. Ако кажу да избора нема, политичари себе ослобађају одговорности и пребацују је на другог. То је лоша, неодговорна и погубна политика.

Колико има клопки, прича о једном, а делања о потпуно другом на бескрајном путу у ЕУ јасно показује дволичност ЕУ у погледу Србије и гасовода из Русије. Са једне стране званичници ЕУ били су јавно наклоњени Србији и "Јужном току". У исто време, званичници ЕУ нудили су Русима иза леђа Србије да изграде гасовод "Источни ток" који би заобишао Србију. Министар за иностране послове, Ивица Дачић, је нагласио "да такво лицемерје од функционера у Бриселу није могао ни да замисли, јер су они били главни који су учинили све да пропадне пројекат Јужни ток."^[15] Јужни ток је годинама био слављен у Србији као

огроман пројекат који би не само обезбедио сигуран доток гаса, већ и пројекат који би доносио значајна средства због протока гаса у друге земље. Толико о томе како у стварности ЕУ види Србију и како и колико рачуна на Србију у дугом року.

После бриселских ода Србији, још један од бројних ножева у леђа Србије је и нацрт споразума по којем Србија треба да преда властима Косова у Приштини хидроелектрану Газиводе и још многе друге замке које воде Косово ка пуном чланству у УН.[\[16\]](#)

Заједничка спољна политика (ЗСП) ЕУ једна је од обавеза у ЕУ. Да ли она уопште постоји? Који су њени досадашњи успеси? Да ли је то увођење демократије у Либији, Сирији, Ираку, Украјини, ...? Земље чланице ЕУ не могу да се сложе око многих битних питања повезаних са ЗСП. Најуочљивији примери су (не)признавање независности Косова и Метохије; војни напад на Либију, Ирак, Сирију; гасоводи; а поготово однос према Русији;... На пример, лидери ЕУ одлучили су да бојкотирају прославу годишњице победе над нацизмом 9.5.2015. у Москви, али се чешки председник Милош Земан оглушио на ту одлуку и отишао у Москву.

Мирослав Лазански је у свом уводнику у Политици језгровито описао политичко черечење Србије у погледу ЗСП ЕУ. Лазански каже:

"Дакле, да ли амбасадори заиста мисле да су грађани Србије недотупавни? Да не разумеју о чему се ради? Па нам екселенција Денис Киф поручује како зна да је премијер Вучић у Москви с министрима, зна да Србија с Русијом има посебне везе, али „ви сте на путу приступања ЕУ, а то значи и усклађивање спољне политике са ЕУ“. Па онда да уведемо санкције Русији? То каже амбасадор државе, која од формирања Европске уније још није ускладила свој монетарни систем с ЕУ, нити ће га усклађивати, и није у систему Шенгена, нити ће улазити. И која ће следеће године имати референдум о опстанку, или изласку из ЕУ."[\[17\]](#)

Јако је тешко пронаћи у штампи и медијима у земљама ЕУ већ годинама чланак или репортажу која говори о будућем бољитку, напретку и процвату ЕУ. Напротив, све је чешће пронаћи расправу која говори о њеном распаду.[\[18\]](#) Ако могући излазак Британије из ЕУ буде успешан по ту земљу, такав одлазак из ЕУ може лако да постане заразан из за друге земље чланице.

3. Обећања о еврозони

Монетарна интеграција је област у којој се огледа истинска економска интеграција.

Евروزона је требало да буде круна пројекта интеграције у Европи. Иако је еврозона најзначајнији успех у историји ЕУ, она је истовремено и најслабија карика интеграције која озбиљно прети да се сруши. Еврозона је створена у Мастрихту 1992, а оживела је 1999. Грађанима је обећано да ће евро:

- бити глорификована верзија немачке марке,
- бити стабилан,
- да финансијски обазриве земље неће спасавати расипне,
- да ће евро донети стални економски раст и напредак свима и
- да немачки порески обвезници неће платити рачун за све наведено.

Да ли су та обећања испоштована? Оно што народ у еврозони види и осећа су фијаско банкарског система (2007-09), тешка криза еврозоне (од 2011), никакав или беживотан привредни раст, хронична незапосленост (поготово младих), неизвесност, стезање кајша и болно стањивање новчаника. Од обећања да ће евро бити за благостање снажан и угледан као BMW, испоставило се да је евро у класи са половним Фијатом.

График 1. Индекс индустријске производње у Немачкој, Француској и Италији 1980-2015 (2000=100)

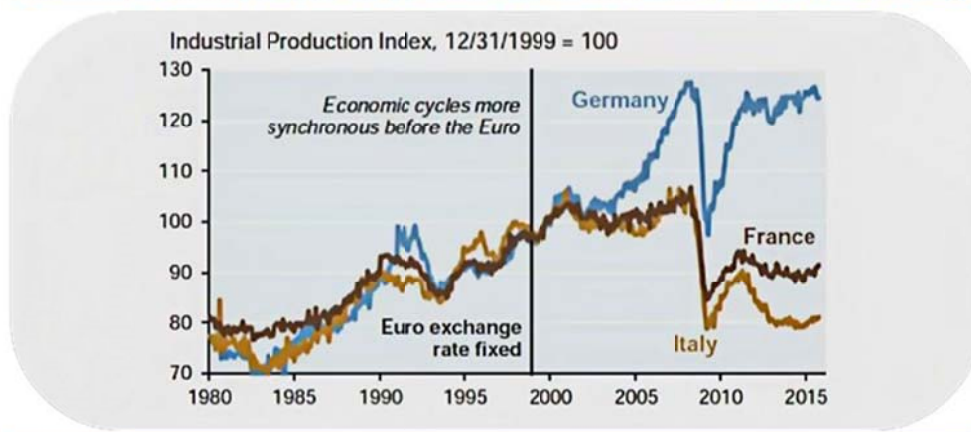

График 1 приказује кретање индекса индустријске производње у Немачкој, Француској и Италији у раздобљу 1980-2015. Одмах јасно упада у очи да је индекс производње у ове три најзначајније земље еврозоне био у одређеном складу до почетка еврозоне. Од увођења евра, супротно свим очекивањима и обећањима тај склад је потпуно нарушен и јаз економски између ове три земље се повећава. То уопште није добар знак за сјајну будућност еврозоне.

Жан Клод Јункер устоличен је за председника Европске комисије на основу "буразерског" договора највиших званичника држава ЕУ и потврђен на том месту од Европског парламента. Дакле, он није изабран на референдуму и има плитак демократски корен на свом положају. Јункер је запретио Грцима 12.12.2014. да их "чекају велики проблеми ако гласају погрешно". Уместо аргумената о бољитку, користе се аргументи претње. На следећем референдуму о плану Тројке (Међународни монетарни фонд, Европска централна банка и Европска комисија) за "финансијски спас" државе, Грци су рекли јасно НЕ 5.7.2015. Јункер је назвао тај референдум "неразумним циркусом".^[19] Мартин Шулц, Председник Европског парламента назвао је референдум "проблемом".^[20] Без обзира на јасну вољу народа, грчка власт је супротно тој вољи прихватила план само недељу дана касније.

Присилним и драконским мерама штедње требало је присилити Грчку да клекне и прихвати незапамћени економско-политички притисак и понижења. Да се поступило другачије, тј. да су се пружили уступци Грчкој, побуна народа у Шпанији, Италији и другде проширила би се широм еврозоне и постала би незадржива. "Неће бити лако занемарити демократски мандат грчког народа. Такав поступак би послао снажну поруку осталима у Европи да ЕУ не може да прихвати демократски процес. ... Није јасно да ли ЕУ може да преживи показујући такав презир према основним европским принципима као што су то демократија и друштвена правда."^[21]

Ако неизабрани инострани политичари кроје националну капу Грцима, због чега да Грци уопште излазе на демократски референдум и бирају по свом нахођењу? Ако народ не може да се изјасни о државним приходима и расходима, о чему онда може? Шта ће им демократија? Институција демократије као што је то референдум није друштвено-политичка технологија уз помоћ које се решавају проблеми у ЕУ. Ово треба да имају у виду и снисходљиви политичари у Србији. Буне се против бриселских фермана, па их на крају прихвате! Да ли приступање ЕУ значи одустајање од демократије? У овоме би се добро снасхле бројне метастазе ранијих система ишчашених вредности и њихови садашњи издаци који и даље жаре и пале по Србији и налазе се на управљачким и дипломатским позицијама по наследном праву, а без обзира на танак и лажни спољашњи демократски плашт којим су огрнути.

4. Улагања из иностранства

Србија је земља која је у хроничној економској кризи којој се не назире крај. Домаћа акумулација и инвестиције су беживотне и улагања из иностранства су добродошла. Економска наука већ деценијама пружа савете о томе како привући и задржати иностране

улагаче. Основни и потврђени савети су да треба имати растуће домаће тржиште (економска експанзија) и образовану, искусну, продуктивну, а поготово креативну радну снагу. То је основа. Разне субвенције страним улагачима не налазе се на списку савета угледних студија, а чланство у неком војном савезу као подстицај за страна улагања не налази се ни у једној студији од значаја.^[22] Приступање организацији као што је то НАТО, како предлаже Борис Тадић,^[23] због страних инвестиција изгледа потпуно смешно. Нема више интегрисане "државе" у НАТО од Косова. НАТО тамо обезбеђује потпуну безбедност. И каква је ситуација са страним улагањима? Тадићева струка је средњошколска психологија и боље је да се њоме бави.

Долазак немачког "Тениса" у Србију (април 2015), једног од највећих произвођача меса у Европи, јесте охрабрујућа чињеница. Тако озбиљна фирма улаже у иностранство само ако има дугорочни позитивни финансијски ефекат. Циљ је извоз меса у Русију, а на основу споразума о слободној трговини између Русије и Србије. Ова, као и друге фирме које улажу у Србију, имају озбиљне намере за извоз на руско тржиште. У случају да Србија приступи ЕУ, а пре тога обавезно прекине уговор о слободној трговини са Русијом и усклади своју трговину са трговинском политиком ЕУ, од бесцаринског извоза нема ништа. Дакле, ако "Тенис" и други улажу у производњу у Србији, а намеравају да извозе у Русију, такви улагачи морају да буду добро и уверљиво обавештени о будућој трговинској политици Србије. Пошто се овде ради о фирмама из ЕУ, такви улагачи су добро обавештени и од својих власти о дугорочним изгледима за Србију. То значи да у дужем року нема наде да ће Србија приступити ЕУ и да ће споразум о слободној трговини са Русијом још дуго остати на снази.

Занимљиво је да Бојан Пајтић и Ненад Чанак сада воде кампању против уступања или продаје запарложене државне земље странцима на ограничено време (до 30 година), а под управом Демократске странке и њених партнера Србија је потписала Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП) са ЕУ у којем је направила погубну штету за Србију. НИН је написао:

Србија се ССП-ом обавезала да ће најкасније четири године од његове ратификације (септембра 2017) из прописа избрисати дискриминаторску одредбу по којој страни држављани не могу бити власници пољопривредног земљишта. Да ли зато што нису имали избора или зато што га нису ни захтевали, тек српски преговарачи су, супротно већини

новијих чланица ЕУ, пристали на тако кратак прелазни период, који је за већину земаља седам година. И то од пуноправног чланства. Пољска је издејствовала 12, а Хрватска и после 2020. има право да забрану продужи за још три године. ... У Словачкој, пак, да би неко купио земљу мора имати пребивалиште у тој земљи бар 10 претходних година и најмање три године мора бити пољопривредник. [24]

Власт Бориса Тадића је направила неопростиву штету потписујући тако лош ССП за Србију са ЕУ. Дошло је и до великог увоза млека, кромпира,... чију производњу ЕУ субвенционише и што ремети и гуши пољопривредну производњу у Србији, а земљу ставља у позицију одређене зависности у погледу хране.

5. Селим везирова демократија

Европска интеграција после Другог светског рата била је и остала процес који спроводи елита и из којег су широке народне масе углавном биле потпуно искључене. Жан Моне, један од твораца европске интеграције, написао је у писму пријатељу 30.4.1952. следеће:

"Европске нације треба да се воде према супер-држави, а без да њихови народи схвате шта се то дешава. Ово може да се постигне низом следствених корака који су прикривени економском сврхом, али који ће на крају неповратно да воде ка федерацији"[25]

Искључивање народа из битних питања, важних за национални интерес се наставља.

"Драган Шутановац је истакао да 'за разлику од осталих који су за или против, лично немам проблем да ли ћемо бити у ЕУ или не, већ је битно да тежимо европским стандардима.' Такође је изнео став да нема смисла гласати на референдуму о уласку у пакт, јер ће народ сигурно гласати негативно на скоро сваком референдуму. Поредио је данашњу ситуацију са Вуком Караџићем, уз коментар да би Срби сигурно на референдуму одбили реформу писма и тако остали без данашње ћирилице, што је доказ да се народ не може питати, већ избор треба препустити политичкој елити."[26]

Ове Шутановчеве речи су врхунац незнања политичке демократије, надмености, ниподаштавања и подцењивања воље и жеље демократског избора народа. У доба Вука Караџића (1787-1864) није било савремене институције народног референдума, па нема смисла поредити те две ситуације. Или се Шутановац залаже на враћање у XIX век и такву врсту демократије? Када би народ гласао по питању значења речи пашњак или ливада, тада би изгласао да је то зелена травната површина по којој мирно пасу овце. Према Шутановцу, реч ливада би вероватно значила палату. Само не знамо ко је ту овца? Док је народ на изборима гласао за Демократску странку и њена стремљења, тада му је народ био "добар", а када то народ више не чини, тада треба народну вољу занемарити. Таквим својим ставом посланик Шутановац отворено ниподаштава народ на начин који помало личи на речи Селим везира који у Горском вијенцу каже у писму владики

"...и да раји узду попритегнем,
е је раја ка остала марва...
Пучина је стока једна грдна -
добре душе, кад јој ребра пучу..."[27]

... и треба радити по своме, а не по вољи и избору народа! Ћути, рајо, и плаћај харач, није твоје да мислиш (а нека ти "ребра пучу"). Слично Шутановцу који је у опозицији, Јадранка

Јоксимовић, министар за европске интеграције, изјављује да Србији не треба широка јавна дебата о поглављу 35.^[28] Диван је овакав демократски пут и будућност Србије.

Постоје елитна, угледна места у сваком друштву. Она су, рецимо, министар, амбасадор, градоначелник, посланик и сл. Народ у демократији на та места поставља оне који треба да најбоље изражавају, тумаче и спроводе вољу народа. Таква елитна места постоје у Србији, али да ли њих настањује елита или Селим-везир "елита", то је велико питање за озбиљну расправу и акцију на изборима и другде. Ако неки предлог елите или Селим-везир "елите" народ не прихвати, тада је потпуна грешка у елити, а не у народу. Дакле, предлог нема основа у аргументима које народ прихвата и који су убедљиви, а предлагач нема умећа да објасни народу предлог на разумљив начин. Значи изнети предлог лако може да буде неразговоран и неразуман, а по вољи народа у демократији неприхватљив. Да ли у таквој ситуацији треба "васкрснути" у XXI веку политичку технологију Селим везира? Или су они који се налазе на елитним местима у друштву (самопроглашена елита) помало оболели од "стокхолмског синдрома" па се поистовођују и слажу са иностраним мучитељем.

Ништа боља ситуација није ни у садашњој ЕУ. Италија, демократска и "стара" земља чланица ЕУ имала је три премијера после Силвија Берлусконија (премијер 2008-11).^[29] Ниједан од од те тројице није изабран на редовним изборима, већ су постављени на премијерско место на "посебан" начин без народних избора. Случај Марија Монтија је посебно занимљив. Монти није био народни представник у парламенту, нико за њега у народу није гласао, али је кроз правно-политичку алхемију постављен за премијера. Селим везира више нема. Савремена политика је добила демократске обланде, али је зато Селим-везиров дух и даље присутан и живахан.

Арогантна елита ЕУ, тј. бриселски и други високи званичници презиру свој народ. Јасан пример таквог презира од народа одрођене елите је изјава Сесилије Малстром, комесара ЕУ за трговину, која је изјавила поводом масовног јавног противљења споразуму ЕУ о слободној трговини са Сједињеним Државама: "Ја не узимам свој мандат од европског народа."^[30] Ако не узима или прима мандат (овлашћење) од европског народа, од кога га има? Ко ме полаже (демократске?) рачуне? Слично овоме, потпредседник Европске комисије и бивши премијер Финске Јурки Катаинен рекао је да "ми не мењамо политике у зависности од избора."^[31] Другим речима, грађани могу да гласају за кога год пожелу, али политике остају исте. Ако је то тако, чему онда избори? Да ли се Европа налази у постдемократском стадијуму развоја друштва?

Волфганг Минхау (*Фајненишел тајмс*) пише да је целог свог одраслог живота био заговорник монетарне уније "али све је теже бранити унију која се понаша на овакав начин. Увек сам осећао да је евроскептицизам нерационалан инстинкт. Али данас постоје савршено рационални разлози за противљење чланству и еврозони и ЕУ."[\[32\]](#)

6. Преговори или "преговори" са ЕУ

Велика је манипулација представника државе Србије који понављају да се са ЕУ преговара. ЕУ има своју правну регулативу од око 100.000 страна текста (правне норме, политике, праксе и обичаје). То све мора да се спроведе у потпуности. Никаких ту преговора нема осим што се Србији одређује веменски рок за спровођење и можда пружи одређена средства да се олакша спровођење и ништа више. У Брисел се иде по "радне налоге", а не на преговоре.

Годишња средства која могу да припадну Србији из фондова ЕУ од око €200 милиона нису мала за земљу као што је то Србија. Истина, мала су у односу на потребе, али нису безначајна. Проблем је у томе што се она упућују углавном на приоритете које одреди ЕУ. Реформа администрације, невладине организације,... Да ли читалац ових редова може да идентификује неки евро који је примио непосредно или посредно из тих фондова? Најчешће се у народу примети граја коју ти фондови праве кроз активности шароликих невладиних организација.

Многи би рекли да су тих око €200 милиона једнаки губитку од ненаплаћених царина којима би Србија штитила своју крхку производњу и запосленост од претераног увоза из ЕУ. Ти фондови могу да буду врста лизалице или киндер јајета да се замајају очи у Србији. Уместо да потроши та средства првенствено на производна улагања, Србија је "приморана" да их користи углавном за непроизводна улагања, док се роба слободно увози из ЕУ. Нема домаће производње и запослености. Имајући на уму све наведено, и "продају" Косова и Метохије, донације из ЕУ се плаћају скупо.

Треба стално имати на уму да и за отпочињање и за затварање сваког од 35 поглавља [\[33\]](#) свака од 28 земља чланица ЕУ мора да понаособ пружи своју изричиту сагласност. То значи $35 \times 28 = 980$ толико има препрека и могућности за бесконачно кочење приступања Србије ЕУ. Од 1960 препрека, Србија је прескочила само две. Нови захтеви ће да стижу непрекидно. Нека се припреми: гушење Републике Српске, независност Војводине, Рашка област, ...

Бивши немачки амбасадор у Србији, Андреас Цобел је био потпуно у праву када је све ово јасно предочио још 2007. Изгледа да га је мало њих чуло, а још мање њих разумело и схватило озбиљно. Треба му бити захвалан на искрености и упозорењу. Немци држе реч, како стално понавља премијер Србије.

"Брзина преговарања зависи од Србије" [\[34\]](#) честа је и помало већ потрошена фраза коју користе званичници ЕУ у комуникацији са званичницима Србије. Такво виђење би могло да

се прихвати из ЕУ када би ЕУ дала тачан и коначан списак (ма колико он био дугачак) захтева, услова, платформи,... које Србија мора да прихвати и испуни. Али таквог списка нема и неће га бити. Прво, у том списку могу да се нађу (понижавајући) услови које ни једна разумна земља не прихвата па би одустала од преговора и друго, отворени списак услова је стална узица на којој се држи у покорности земља са којом се преговара. Дакле овде тачка 9 са списка Ноама Чомског (сами себе окривљујте за сопствену несрећу) има пуно значење. Ако нема напретка, сами сте криви. Само не знамо како да објаснимо ако напредак зависи од неког трећег, тј. од власти на Косову. Ако наведене власти ни пола године не могу да оформе владу после избора и неће да испуне то што је договорено са Србијом у Бриселу, да ли и тада "брзина преговарања са ЕУ зависи од Србије?"

У прошлости су преговори о приступању ЕУ почињали отварањем лакших, једноставнијих, техничких и "досадних" поглавља као што је то статистика, а преговори се завршавају са тешким поглављима. Због чега се у случају Србије почиње са најтежим поглављем које неспорно има за циљ добровољно и мирнодопско одустајање Србије од своје јужне покрајине? Зашто ће се отварање осталих поглавља условљавати чак и променом устава Србије којем ће се уметнути и клица развода са северном српском покрајином? Обично су таква питања, тј. гутање живе жабе на самом крају процеса придруживања ЕУ. Разлог због којег се ово ставља на сам почетак преговора јесте једноставан. Преговори о придруживању ће да трају унедоглед, можда и више од десет година. У ствари, то нису преговори, то је беспоговорно испуњавање "радних налога" који стижу не само из Брисела него и из свих држава чланица ЕУ. Велико је питање како ће да изгледа ЕУ за пет или 10 година, какво ће да буде њено чланство (ко ће да је напусти, а ко да буде истеран), каква ће да буде њена садржина, поготово у погледу економске и друге катастрофе коју је створила еврозона.[\[35\]](#) Да ли ће тада да буде ЕУ привлачна за садашње чланице да у њој остану? Или ће тада да буде слична Лиги народа?

Без обзира на то што Ивица Дачић, министар за иностране послове, каже "да ЕУ и сама још није сигурна ни шта ће са собом, ни шта би са нама"[\[36\]](#) безглаво и мазохистичко срљање Србије у ЕУ се и даље наставља.

Никог више не чуди све мање прикривени захтев ЕУ да Србија што пре једнострано призна пуну независност Косова и Метохије. Све мање чуди и брзина којом се то све отвореније захтева. Због чега је то тако? Прво отворено поглавље (35. о односима са Косовом и Метохијом) је препуно неповољних замки за Србију. Оно мора да буде затворено "правно обавезујућим споразумом са Приштином о добросуседским односима".[\[37\]](#) Шта значи наведена формулација? Да ли значи добровољно одустајање Србије од Косова и Метохије

(супротно је Уставу Србије)? Или значи да треба мењати Устав? Како? Или значи да треба имати суседске односе као као што их имају Енглеска и Шкотска? О томе нико из ЕУ неће да говори и зато је ту клица могућих бескрајних уцена.

Клице нових подела Србије и неразумевање динамике европске интеграције наговестио је Бранислав Бугарски, покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу покрајине Војводине. Рекао је у Бриселу "да је будућност Војводине само у ЕУ".^[38] Нови амерички амбасадор у Србији Кајл Скот доноси нови пакет захтева Србији: "Нови пакет захтева, међу којима ће најважнији бити дистанцирање Србије од Русије и њеног председника Владимира Путина на политичком, војном и економском плану. Уколико Србија одбије да се повинује оваквим захтевима, могло би уследити отварање нових кризних жаришта у нашој земљи, а први пик је Војводина."^[39]

Прикривени или отворени сепаратисти у Војводини једва чекају на овакву подршку. Међутим, видеће се на изборима какву подршку има наведено виђење у народу.

Вишегодишње искуство нас учи да постоји техника по којој кад нешто крене добро Србији, да се на Косову и око њега покрене механизам који поремети ситуацију и успори или заустави повољне развоје у Србији. Када се рецимо Хагу изручи бивши председник државе или генерал или се потпише неки документ и "ствар крене на боље", одмах се ту покрене незауставиви механизам и повуку бескрајни видљиви конци за извлачење питања Косова, Рашке области, људских права, хомосексуалаца, па дрон на утакмици, мањине, слобода

штампе, невладине организације, резолуције у Савету безбедности ... које одмах поремете повољан развој догађаја за Србију. Србија се тера на преговоре са осумњиченим терористима и трговцима људским органима и дроге и приморана је на њихове уцене све због мазохистичког "пута без повратка" у ЕУ. Стално се Србији говори да нема нових услова, а исти се стално појављују. У ствари нема нових услова, али има нове платформе (разлика је у шији и врату). Некада је Косово било на састанцима иза табле која је имала звездицу и фусноту. Та звездица се убрзо претворила у пахуљицу која се истопила и коју више нико не спомиње. Трагикомично је то да се преговарачима тј. налогодавцима из ЕУ верује дуже од неколико дана.

Западу смета сиријски председник Башар ел Асад јер "има руке умрљане крвљу" и због тога "мора да оде".^[40] У исто време шаролико друштво политичара на Косову је прихватљиво и добродошло том истом Западу иако наведени политичари имају такву прошлост због које на Западу не би имали никакву државну функцију (а можда би били и у затвору). Без обзира на то, косовским политичарима "шарене прошлости" непрестано се повлађује док се скоро сви у Србији отворено варе на тихој европској ватри.

Намера је да се што пре збрза и од Србије искамчи и формално призната независност Косова и Метохије. Ако то питање дође на дневни ред на крају процеса приступања, можда од приступања ЕУ неће бити ништа! ЕУ и већина њених земаља чланица зато настоје да се обезбеде унапред и што пре по питању независности Косова. Истовремено Србију ограђују бодљикавим жицама и вероватно у њој спремају крајње одредиште за стотине хиљада нежељених миграната из муслиманског света.

Цео свет је видео како локалне и међународне власти чувају светске хришћанске светиње на Косову и Метохији 2004.^[41] Чувају исто као што Исламска држава штити Палмиру у Сирији 2015. Покушајем, за сада неуспешним, увођења Косова у УНЕСКО танко је прикривена дугорочнија намера да се створи некаква "Косовска православна црква" (слично је било током Другог светског рата са стварањем некакве "Хрватске православне цркве"). Током времена, преотела би се имовина и објекти Српске православне цркве, а од манастира (уколико не буди порушени) направили би се туристички објекти у којима би се наплаћивао улаз као рецио у Римски колосеум. Гласањем у прилог пријема Косова у УНЕСКО октобра 2015, "блиски" суседи Србије као што су то Црна Гора и БЈР Македонија настављају да показују на чијој су страни. То није никаква мрља у односима, већ тежак неприатељски чин који Србија треба да има на уму у будућим односима са наведеним "независним" државама. Узвраћање услуга и реципроцитет је основа у међународним односима. Изгледа да су за УНЕСКО Србији ближе земље Латинске Америке него поједини први суседи.

"Србија је победила са 5:0"[\[42\]](#), речи су Марка Ђурића после споразума у Бриселу о Заједници српских општина на Косову и Метохији. Медији су весело брујали у Србији о великом међународном политичком успеху наше отаџбине. Занос о успеху је био велики. Међутим, све што се "договори", тј. наметне Србији у Бриселу у односу са Косовом, власт из Приштине стално опструира без последица од ЕУ. Власти у Приштини стално одлажу примену договореног за месец или два или касније, а најчешће никада.

Вест о одлагању оснивања Заједнице српских општина дошла је "само дан пошто је Приштина практично награђена потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању управо потписаног због Бриселског споразума 25 августа."[\[43\]](#) Премијер Србије Вучић каже да "то што Брисел за сада ћути о том потезу Приштине веома снажно и довољно говори за себе."[\[44\]](#) Каква би била реакција ЕУ и њених земаља чланица када би Србија суспендовала или одложила договорено и потписано на неодређено време?

Pacta cunct servanda (уговори се морају поштовати) општи је принцип у праву. Да ли споразуми и потписи са косовском страном уопште нешто значе под капом ЕУ? И врзино коло се врти без краја, али увек на штету Србије и Срба. Србија нема никаквих ни знања, ни моћи, ни шанси да изађе на крај са дипломатско-правним триковима и "ажулама" у Бриселу и на Западу. Брисел сјајно зна да политички, дипломатски и медијски "опије" Србију резултатом 5:0, а затим за пар дана забије нож у леђа.

Сетимо се "Јужног тока" и намере ЕУ да тај гасовод заобиђе Србију; покушај увођења Косова у УНЕСКО; па усклађено торпедовање успеха потписаног споразума са Косовом, јер према властима на Косову нема реакције или је она не само закаснела већ и јако блага. Једном речју ово је стално обмањивање Србије. Власт у Србији изразила је неповратну мазохистичку намеру да приступи ЕУ и у том смислу ЕУ то користи за све врсте манипулација и трикова на штету Србије (на пример, она "косовска пахуљица").

То што се ради Србији годинама је очигледан однос Запада пун гадљивог презира. Србију могу да рециклирају колико год то желе кроз машину за прављење политичких кобасица. А то што две министарке у Влади Србије неће то да виде (Михајловић и Јоксимовић), то је њихов лични проблем. Могуће је да ће после свог

мандата да нађу инострано ухлебље као и многи пре њих (Божидар Ђелић, Милица Делевић, Снежана Самарџић-Марковић, Горан Свилановић). Народ види тај презир, поигравање невиђеним условима и бесконачним роковима.

Да ли преговори о приступању ЕУ под уценом власти на Косову уопште имају смисла? На срећу Србија има алтернативу, али она је ван ЕУ, што власт Србије не користи. И да се не заборави, "држава" Косово потписала је ССП са ЕУ после две године преговора, а Србија је на исти чекала пет. "Инстант" повољан третман и награде ЕУ Косову се настављају па се уопште не виде разлози и начин због којег би се представници Косова понашали другачије у будућности. Србија је вечити талац косовских власти у односима са ЕУ.

Премијер Вучић је свестан развоја и правца односа и каже:[\[45\]](#)

"Они (гости из Брисела) рећи ће, већ знам унапред, да то није важно, да се ради о само месец дана... Наслушао сам се таквих прича, саслушаћу их још једном, а разговараћемо о томе и на седници Владе, па ћу онда моћи да вам дам конкретан одговор", рекао је Вучић новинарима.

На питање како коментарише реакцију ЕУ, односно изјаву портпаролке високе представнице ЕУ Маје Коцијанчић, да обе стране треба да спроводе договорене споразуме, Вучић је подсетио да Србија спроводи све договорено, а Приштина онај најважнији део, о формирању ЗСО, који чини 40 одсто Бриселског споразума, није ни почела да испуњава.

И ништа. Мазохистички пут Србије ка ЕУ се и даље наставља. Србију сматрају на Западу да је политички "скувана", па са њом могу да раде шта год пожелеле.

Србија полако приступа не великодушном пријему и слављу у ЕУ, већ у мрзовољну ЕУ у којој највиши званичници отворено говоре о њеној сахрани. Треба добро извагати куда то иде ЕУ, како се она развија, шта се нуди Србији, па тек потом да ли се вреди суочити са преговорима који од самог почетка не доносе наговештаје о бољитку за Србију и Србе. Британија ускоро гласа о изласку из ЕУ, а њени политичари и изасланици истовремено подржавају приступање Србије ЕУ. Ако је у ЕУ тако дивно, због чега намеравају да напусте ЕУ. Док Турска окупира трећину суверене државе чланице ЕУ и са њом ЕУ преговара о чланству од 2005, од Србије се тражи да се одрекне своје јужне покрајине за почетак и наставак преговора. Стварају се преседани. Србија има, да се сетимо, и северну покрајину. Али није то све, Србија је на добром путу да буде натерана од земаља ЕУ да прихвати да буде главни рушилац Републике Српске, а све због "неповратног европског пута који нема алтернативу".

Синиша Ковачевић је сликовито објаснио значење пута "без алтернативе" у Скупштини Србије:

"Дакле, уколико се и ви определите за ону раније толико пута поновљену мантру – Европа нема алтернативу, Европа нема алтернативу, Европа нема алтернативу, и ако то буде политичка матрица и вас сада на власти, могу да замислим један сусрет под звезданим небом Кошутњака у коме он моли да му она да, а она каже – ништа пре брака.

Он каже – дај ми, молим те, а она каже – ништа пре брака. Он каже – дај ми, женићу те, а она каже – ништа пре брака. Онда он каже – дај ми, то ће нас приближити Европској унији. Драги пријатељи, да ли му је дала, шта мислите? Живела Европска унија!"[\[46\]](#)

7. Година 2015 - када се враћају границе у ЕУ

Држављанима Србије још увек су свежа сећања на понижавајуће редове по мразу, киши и снегу пред конзулатима због чекања на шенгенску визу за улазак у ЕУ. То што се сада догађа јесте масовни прелаз избеглица преко европских шенгенских граница са мало контроле, често са лажним документима или без њих и без виза. Шенгенски споразум је де факто стављен ван снаге, а Србија се оградајује споља бодљикавом жицом.

Осврћући се на мађарску реакцију на неконтролисани прилив избеглица током 2015. и изградњу бодљикаве ограде дуж границе са Србијом (и потом са Хрватском), Срђа Трифковић наводи:

"Поучени европским искуством, у Будимпешти добро знају да уљези из Авганистана, Еритреје, Сомалије, Судана (и одакле још све не) представљају акутну претњу друштвеној стабилности, законском поретку и владавини права, културној кохерентности и економској одрживости земаља које им се нађу на удару. Где год се трајно населе, долази до вишеструког пораста криминала, до епидемије силовања домаћих жена (нпр. у Скандинавији), до раста ендемског цихадизма и до настанка паразитских гето-квартова у којима огромна већина уљеза живи на туђој грбачи (као што су од почетка планирали), од државне помоћи пореских обвезника земље-домаћина. Мађарска има велику срећу што њени лидери, за разлику од лидера већине европских земаља, имају смелости и снаге да ту своју спознају претворе у конкретни план заштите своје земље."[\[47\]](#)

Поучен историјским искуством, мађарски премијер Виктор Орбан вероватно жели да остане забележен у историји своје земље на други начин у поређењу са Лајошем II кога су Турци поразили у Мохачу 1526. После тог пораза, Мађарска се није опоравила и највећим својим делом потпала је под власт Муслимана. Настојећи да избегне сличну судбину, Орбан је за кратко време подигао ограду од бодљикаве жице целом дужином јужне границе Мађарске. Еврократе у Бриселу биле су бесне због ограде, али изабрани мађарски премијер радио је у складу са вољом бирача своје земље, а не по налозима и вољи неизабраних еврократа у Бриселу. Због наведеног многи ЕУ-фанатици попреко гледају на Орбана. Ипак, Орбан има извесне симпатије. Земље бившег комунистичког блока не желе да више примају диктате из иностраних удаљених и неизабраних технократских центара моћи.

Слабљење принципа слободног кретања људи унитар Шенгенске зоне која је једна од највећих тековина ЕУ (отворене унутрашње границе), постављање бодљикавих жица између

земаља које су у тој зони (Аустрија и Словенија), даје видне наговештаје да може да дође и до ограничења кретања роба и услуга унутар ЕУ. Ако се то догоди, ЕУ више неће постојати у облику који познајемо.

Када је Мађарска поставила бодљикаву жицу на својој граници према Србији, избеглице са Блиског истока скренули су свој пут ка средишту ЕУ кроз Србију према Хрватској. Због огромног прилива избеглица, Хрватска је септембра 2015. блокирала границу и размену са Србијом, а Србија као узвратну меру увела блокаду увоза робе из Хрватске. То је супротно ССП-у (Протокол 4 о копненом транспорту чл.11 - стране ће се "уздржавати од било каквог једностраног деловања"). Било је непријатних речи на обе стране. Власт и опозиција у Србији никако да схвате да је Хрватска чланица ЕУ и да у тој организацији постоји одређена међусобна унутрашња подршка. Хрватска је отворила границу према Србији када је то сама хтела, а не под притиском ЕУ.[\[48\]](#)

Жарко Пуховски, угледни политички аналитичар из Загреба, јасно и језгровито је описао и предочио шта Србију чека од Хрватске, али и од других много јачих ЕУ играча на "путу без повратка" у ЕУ. Пуховски каже:

"Хрватска се нашла у толико доминантној позицији према Србији, у каквој никада није била. Битно је да је Хрватска у ЕУ, а Србија није и то је једино битно, све остало су детаљи", рекао је Пуховски за регионалну телевизију Н1.

Шта год Србија подузимала, сматра Пуховски, "то је другоразредни вапај и жалосно је да се то тако користи, али то је било питање само тренутка... Хрватска, иако је обећала да то неће чинити, данас малтретира Србију. Ти људи сада седе тамо данима у камионима, а сваки трећи-четврти камион је хрватски", рекао је Пуховски, истичући да јавност зна премало о овом сукобу.

"Хрватски грађани сада не могу нормално путовати нити у Словенију, нити у Мађарску нити у Србију. Влада чини оно о чему се ХДЗ усудио само фантазирати", рекао је Пуховски.[\[49\]](#)

Хрватска је у своје време када је приступала ЕУ за себе страгијски[\[50\]](#) мудро искористила врло блиске и пријатељске односе председника Србије Бориса Тадића и председника Хрватске Иве Јосиповића. Често су били заједно, насмејани и сликани са здравицама. Сада

када је у ЕУ, Тадић је испао, како би то вероватно рекао Драгош Калајић, "корисни идиот" за Хрватску. Хрватска је имала очигледних користи од таквих односа. А Србија?

ЕУ ће увек подржати своју земљу чланицу у сукобу са трећом земљом, поготово ако је та трећа земља проблематична као што је то Србија. То се огледало и у томе што је ЕУ терала Србију да се придржава ССП-а, док је у исто време сама ЕУ у стварности укинула Шенген и Даблински споразум о азилу. Приче о владавини права и поштовању принципа у ЕУ су само бајке за замајавање оних који су још увек дрогирани идејом о ЕУ каква она сада јесте, а не каква је била 1985. Постоје само интереси (а не принципи) поготово оних који су јачи. Шут са рогатим не може. А Калимеров принцип: "Ово је неправда!" не функционише у односима са ЕУ. Хрватска, као и свака друга земља чланица ЕУ, може у сваком тренутку да успори и блокира на неодређено време приступање Србије ЕУ. Старо ривалство између две државе је сакривено јако плитко испод коже (ништа се није променило од доба Јована Дучића) и може лако да искочи као што је то био случај са блокадом границе септембра 2015.

Заштита мањина је још један битан захтев за приступање ЕУ. Хрватска, као и свака друга држава, брине о својој мањини у другим државама и, са правом, захтева да Србија финансира медије хрватске мањине у Србији. Као што је то био захтев за приступање Хрватске ЕУ, тако ће то бити захтев и Србији, како рече Весна Пусић, Министар за иностране послове Хрватске.[\[51\]](#) Али једном када приступи ЕУ, држава може да ради са мањинама скоро шта жели. Најочитији пример је да Хрватска не може да сачува једну таблу на српском језику на општини у Вуковару, а да она одмах не буде разбијена. Да се тако нешто или горе догоди у Србији, Србија би одмах била строго укорена и кажњена.

8. Како вечно згазити Србе?

Двадесетогодишњица тешког злочина над мушкарцима у Сребреници је требало да буде обележена резолуцијом у Савету безбедности УН јула 2015. Званична намера британског нацрта резолуције била је помирење у региону. Између осталог, нацрт је садржао и следеће клаузуле:[\[52\]](#)

ПП12 Констатујући да се процењује да су хиљаде жена, девојчица, мушкараца и дечака на свим странама били жртве сексуалног насиља за време сукоба у Босни и Херцеговини, укључујући и у Сребреници....

3. Осуђује свако порицање овог геноцида...

...

12. Позива све државе чланице да израде образовне програме на основу којих ће будуће генерације извучити поуке...

Да је наведени нацрт Резолуције Савета безбедности био прихваћен, Србија и српски народ би за вјеки вјеков био уцењен и никада се не би исцупао из раља такве резолуције. Да је резолуција била прихваћена, мишљења смо да то значи да би на бесконачном путу приступања Србије ЕУ, бар понеке земље ЕУ захтевале да у сваком српском буквару, можда и пре слике Вука Караџића пише великим словима "Срби су геноцидни, Срби силују дечаке", исти текст би вероватно био захтеван да се напише изнад сваког умиваоника у јаслицама и обдаништима у Србији, на улазу испред сваке фискултурне сале, стадиона,... Свашта се Србима приписивало (понекад и са правом), али да су силовали мушкарце, а поготово дечаке, и то још масовно, то се никада није догодило. Потпуно су непознате основе на којима је заснована тврдња о силовању дечака и мушкараца. Приписивању кривице само једном народу и колективном блаћењу Срба са Запада краја нема. Шта је следеће? Да су Срби трговали људским органима?

На сву срећу, Србе и Србију је као и много пута раније спасила оваквог жига Русија. Ставила је вето у Савету безбедности. Руски посланик Виталиј Чуркин је у свом говору поводом вета имао запажене речи: "Ако говоримо о годишњицама, зашто није било сећања на четрдесетогодишњицу вијетнамског рата, упитао је. Тамо су били злочини као што је то било тепих бомбаровање Ханџа и покољ у Ми Лају. Није било ни сећања ни Резолуције Савета поводом десетогодишњице незаконите инвазије на Ирак у којем су нестали милиони." [\[53\]](#) Било је и великих покоља Срба и других у Јасеновцу, Крагујевцу, Чуругу, Новом Саду, али те се годишњице не стављају на дневни ред. Туђе жрве морају да се поштују, али и сопствене. У хрватској "Олуји" нестале су хиљаде људи, а прогнано је више од 200.000 Срба. Турска је поубијала 1,5 милиона Јермена, Јапанци 300.000 у Нанђингу (Кина), ... и где су ту Резолуције о сећању на геноцид? Тешки злочини били су учињени и против Срба, поготово на Косову и Метохији, али истраге по тим бројним недељима су у некој врсти бестежинског стања већ скоро две деценије.

Због чега се Запад баш сада, а не раније сетио годишњице тешког злочина у Сребреници? Вероватно је клопка постављена из два разлога. Прво, Србија је била пред вратима почетка преговора о приступању ЕУ па је био потребан још један џокер уз помоћ којег би се Србија стално држала на коленима и лупала по глави, и друго, Срби су као "мали Руси" па је преко њих требало још једном ударити по Русији. Јако је изненађујуће и чудно да Србија настоји да приступи ЕУ, тј. Западу, да тај исти Запад одједном и то баш сада када се Србија "упростојила" жестоко оптужује Србију, а не рецимо пре 10 или више година када је Србија била нека врста међународног "отпадника". Истовремено Србија сада налази поновни спас у Русији, а жели да приступи Западу. Али не будимо наивни. Британија је озбиљна држава са глобалном политиком на дуги рок.[\[54\]](#) Наћи ће она средства и начин да своју политику поново покуша да спроведе на други начин. У сваком случају, искуство нас учи да Британија може да буде најбоља водиља за многе ствари које се тичу Србије. Британце, поготово Енглезе, треба помно саслушати, али скоро увек учинити супротно од њихових захтева или савета.

И да остане забележено, истог дана када је Русија спречила изгласавање Резолуције о Сребреници, Скупштина Србије је усвојила споразум између НАТО и Србије.[\[55\]](#) "Војници НАТО, као и оружане снаге земаља припадница 'Партнерства за мир' могу да пролазе територијом Србије у униформама, без пасошких и других контрола и да користе наше ресурсе, али само уз дозволу наших власти."[\[56\]](#)

9. Закључак

Зоран Радмиловић би вероватно у "Радовану Трећем" рекао следеће у вези са почетком преговора о приступању Србије ЕУ: "Георгина се породила!" А шта је то родила? Шта ће од тога да буде? Е, то ће да покаже време. Нема основа за неку велику радост и весеље. Питајте Грке, Италијане, Шпанце, Мађаре и остале.

Збирка великих проблема са којима се суочава ЕУ укључује еврозону, огромне дугове у периферним земљама, избеглице, економску стагнацију, енергетску зависност и намеру појединих земаља да изађу из ЕУ. У наведеној ситуацији ЕУ је потребно само још и проширење за једну проблематичну земљу као што је то Србија. Само да ЕУ затражи географску мапу земље која јој приступа, то ће да заустави читав процес. ЕУ сигурно неће више да увезе у своје редове још један кипарски проблем. И шта треба сада да уради Србија? Ништа, осим да сачува и то мало своје "беде" коју још увек поседује за сада. Нека само пусти да се динамика унутрашњег развоја ЕУ одвија сама од себе (урушавање и еврозоне и Шенгена, избеглице, ендемска незапосленост, вероватни излазак Британије и можда још неке земље из ЕУ,...) и види да ли јој такав ЕУ Титаник одговара. Ако је досад изгубљено више деценија у интеграцијама у Европи, поготово када је ЕУ била у свом зениту 1980-их година, сада не треба мазохистички срљати у тонући савез.

Уместо да ЕУ иде унапред као што је то био случај до око 2005, или да бар стагнира, европска интеграција се креће у назад. Уместо да решавају проблеме заједнички, земље чланице ЕУ их решавају или понаособ или намеравају да напусте ЕУ као што то одавно најављује Британија. Прва деценија 21. века била је изгубљена за европску интеграцију. Током друге деценије процес интеграције се креће у назад, а нема никаквих сјајних наговештаја за бољитак у трећој деценији, добу када Србија тако жељно настоји да приступи ЕУ. Ко ће је дочекати у ЕУ? Како ће тада да изгледа ЕУ?

"Волели ме или не волели, у учебницима историје ће бити записано да је 2015. Србија отворила прва преговарачка поглавља"^[57] речи су премијера Вучића. То ће бити тако, али бојимо се да ће историја истовремено забележити да је 2015. почела писмено и истинско одрицање од Косова и Метохије, а да су се за поменуто заузврат добила само празна обећања.

ЕУ је била у кризи отприлике једном сваке деценије. До сада је увек из кризе излазила боља и снажнија. Међутим, садашња криза је другачија. Уместо да ојача ЕУ, решење нагомиланих проблема може пре да уруши ЕУ. Постављање бодљикавих жица унутар граница ЕУ, предозирање избеглицама, криза еврозоне и могућност изласка из ЕУ нису добри наговештаји за будућност ЕУ. Шта год да је ЕУ учинила у последње време у вези са Шенгенском зоном или са евром, не доноси жељене или никакве резултате. ЕУ можда пати од дубоког замора и велике империјалне развучености у све и свја. Очекивање и нада да ће ЕУ да постоји заувек је озбиљно доведено у питање. Европска историја је препуна примера разних савеза држава који су у почетку били у процвату, али који су се на крају распали. ЕУ у ствари није у кризи. Она се налази у новој стварности која је грозна и са мало ружичасте перспективе. Приступање ЕУ сада је као што би било приступање бившој Југославији 1988. У шта ли се то Србија сада добровољно нуди и упушта?

Сваки напредак у преговорима са ЕУ о приступању потпуно зависи од Косова (поглавље 35). Ако нема напретка по питању све ширег и дубљег званичног признавања независности Косова, неће бити ни отварања многих других поглавља са ЕУ, а о њиховом затварању да не говоримо. Дакле, ако су на Косову избори или не може да се формира влада, потпуно независно од власти у Београду, и нема "дијалога" са властима на Косову и Метохији, цео процес је замрзнут. Садашњи тренутак и бар следећих неколико година представљају лоше време за Србију. Зато би требало све "преговоре" са ЕУ ставити на лед и не допустити понижење по којем је Србија вечити талац, чак колонија Косова у односима са ЕУ.

Мора се сачувати тапија на Косово и Метохију за будуће нараштаје, а не препустити га у неповрат, а за узврат приступити у далекој будућности распадајућој ЕУ или шта већ од ње буде остало. Времена се често брзо мењају. Ко је претпоставио рецимо 1985. у шта ће се изопачити ЕУ 2015? Садашњи тренутак је неповољан за Србију, али било је и горих. Европска историја је пуна империја које су се распале.

Европа о којој смо сањали и за коју смо живели била је некада Европа у којој су се рушили зидови и ограде као што је то било 1989, а 2015. постала је Европа у коју се дугачке

бодљикаве жице брзо враћају и ничу. Марк Руте, холандски премијер, каже: "Као што сви добро знамо о Римској империји, велике империје пропадају ако немају добро заштићене границе."^[58] "Европска унија је у опасности и нико не може да каже да ли ће ЕУ да постоји за 10 година"^[59] речи су Мартина Шулца, председника Европског парламента. Мало вреди расправљати са ЕУ-ентузијастима у Србији који су толико опијени да им изгледа да ходају по европској дубокој води. Они могу али не желе да виде странпутицу којом се запутила Србија при уласку на палубу трећег разреда на Титанику. Њихова плата зависи од тога да не схвате унутрашњу динамику и правац развоја ЕУ, а нису ни вољни да изгубе велике (често дипломатске) привилегије, дневнице и путовања.

Са економске стране, ако икада приступи ЕУ или томе шта од ње буде остало, у Србији може да дође до извесног економског бољитка, али сигурно је да Србију очекује вртоглаво задуживање у иностранству као што је то био случај са свим бившим социјалистичким земља које су приступиле ЕУ.^[60] Пољска и друге земље, поготово њихова ЕУ-номенклатура виделе су одређени економски бољитак. То је неоспорно, али неоспорна је и чињеница која се или из незнања или због манипулације подмукло прикрива у Србији. Иностранци дуг тих земаља је "пробио кров". Ранији споља "наметнути диктат" долазио је тим земљама из Совјетског Савеза. Садашњи "изабрани диктат" долази из иностраних банака и Брисела. То јесте "сомотски диктат", али је ипак диктат! Земље су потпале под дужничко ропство, а исто чека и Србију на таквом путу.

Све у свему, замисао да Србија може да има бољитак од дугог, непријатног и неизвесног путовања кроз магловиту европску ноћ каква је она сада је на танким емпиријским ногама, концептуално је неписмена, политички плитка и кратковида, економски наивна и нетачна, па уз јасан услов да Србија "откачи" Косово и Метохију изгледа за употребу као обична влажна папирна кеса из самопослуге. Хвала лепо, путуј Европо ... без нас.

*Борио сам се и то је довољно.
Победа је у Божијим рукама.
Бордано Бруно*

Аутор је редовни члан Матице српске у Новом Саду

^[1] <http://www.joyofeurope.rs/> (pristup 24.12.2015)

^[2] Б92, 'Фајман упозорава: ЕУ се тихо распада', 25.10.2015.

P. Teffer, 'False nationalism can lead to war in Europe', EUobserver, 9.11.2015.

^[3] P. Minford (2015). Should Britain Leave the EU? Cheltenham: Edward Elgar.

M. Jovanović (2013). 'Was European integration nice while it lasted?', Journal of Economic Integration, str. 1-36. <http://ssrn.com/abstract=2224190>

^[4] 'Ројтерс: година на измаку као из пакла за ЕУ, следећа још гора?', Политика, 21.12.2015.

^[5] 'Михајловић: Србија ће до 2020. бити део Европске уније', Политика, 21.12.2015.

^[6] Живковић је 2003. обећао пуноправно чланство до 2007, а Борис Тадић је 2008. обећао приступање 2013. ('Дуго чекање на Европу', Политика, 1.12.2015).

- [7] H. von Homeyer, 'Don't leave Serbia to Russia and China', EUobserver, 27.3.2015.
- [8] [Noam Chomsky - "10 strategies of manipulation" by the media](#),
<http://noam-chomsky.tumblr.com/post/13867896307/noam-chomsky-10-strategies-of-manipulation-by> (pristup 24.12.2015).
- [9] B92, 'Put ka EU ne za plate, za promene', 25.3.2015.
- [10] <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsdec100&plugin=1> (pristup 24.12.2015).
- [11] W. Munchau, 'Europe will stumble before it learns to stand tall' Financial Times, 7.12.2015.
- [12] T. Garton Ash, 'Fading memories of brutal history that created Europe', Financial Times, 19.12.2015.
- [13] <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina225&language=en> (pristup 24.12.2015)
- [14] М. Ковачевић, 'Лихт: Нема плана Б за Србију изван Европске уније', Дневник 27.12.2016.
- [15] 'Дачић: ЕУ нудила Русији да гасовод заобиђе Србију', Политика, 18.6.2015.
- [16] Б. Јеловац, 'Нож у леђа из ЕУ', Блиц, 10.10.2015.
- [17] М. Лазански, 'Скела', Политика 28.10.2015.
- [18] L. McKinstry, 'How the EU could collapse in 2016', The Telegraph, 28.12.2015.
- [19] M. Holehouse, 'I do not understand Greek referendum circus', The Telegraph, 7.7.2015.
- [20] M. Holehouse, 'I do not understand Greek referendum circus', The Telegraph, 7.7.2015.
- [21] B. Waterfield, 'EU will threaten Syriza with the collapse of Greek banks and the prospect of going bust unless Alexis Tsipras signs up to existing austerity measures', The Telegraph, 26.1.2015.
- [22] М. Јовановић, 'Субвенције за радна места: И после Динкића - Динкић', НИН, 1.10.2015.
- [23] 'Тадић: Србија мора у НАТО због страних инвестиција!', Правда, 1.4.2015.
- [24] П. Ђаковић, 'Чији ће бити наши хектари', НИН, 9.4.2015.
- [25] <http://www.rense.com/general87/nationstates.htm> (pristup 24.12.2015)
http://www.newworldencyclopedia.org/entry/Jean_Monnet#cite_ref-4(pristup 24.12.2015)
- [26] <http://www.nspm.rs/hronika/debata-na-fakultetu-politickih-nauka-eu-ili-rusija.html>
 (pristup 24.12.2015)
- [27] https://drive.google.com/file/d/0B6u-a8S_7dBVSDBaSWlCSjF6QUE/edit?pli=1

strana 48 (pristup 24.12.2015)

[28] Д. Милинковић, 'Јоксимовић: Не треба нам широка дебата о поглављу 35', Новости, 26.12.2015.

[29] Mario Monti (2011-13), Enriko Leta (2013-14) i Mateo Renzi (2014-).

[30] J. Hilary, 'I didn't think TTIP could get any scarier, but then I spoke to the EU official in charge of it', The Independent, 12.10.2015.

[31] I. Traynor, 'European disunion: Tsipras, Merkel and the conflict at the heart of the EU', The Guardian, 3.2. 2015.

[32] W. Münchau, 'By playing it safe now, Europe puts its future at risk', Financial Times, 2.3.2015.

[33] <http://kurs-pregovori.seio.gov.rs/?page=7a> (pristup 24.12.2015)

[34] Б92, 'Брзина преговарања зависи од Србије', 15.12.2015.

[35] М. Jovanović (2012), 'Is the eurozone rescue strategy tantamount to the rearrangement of the deckchairs on the Titanic?', Journal of Economic Integration, str. 33-79. <http://ssrn.com/abstract=2026854>

[36] 'Дачић објаснио: ЕУ не зна ни шта ће са собом, а камоли шта ће са нама', Информер, 12.4.2015.

[37] 'Николић: Треба одмах да се суочимо са Поглављем 35 о Косову', Блиц, 19.12.2015.

[38] 'Бранислав Бугарски: Будућност Војводине само у ЕУ', Курир, 14.10.2015.

[39] 'Скот мења Кирбија – Нови амерички амбасадор, нови захтев: Путин или Војводина?!', Информер, 26.12.2015.

[40] М. Chorley, 'Cameron insists Syria's Assad must not escape prosecution even if he plays a role in political solution of the country as he arrived in America', The Daily Mail, 27.9.2015.

[41] Треба одати признање само италијанској војсци која је била на висини свог задатка.

[42] Б92, 'Ђурић: Србија у Бриселу победила са 5:0', 25.8.2015.

[43] Д. Спаловић, 'Приштина газу Бриселски споразум, Србија очекује реакцију ЕУ' Политика, 29.10.2015.

[44] РТС, 'Вучић за РТС: Неодговорно понашање Приштине, уследиће одговор', 29.10.2015.

[45] Б92, 'Наслушао сам се таквих прича из Брисела', 30.10.2015.

[46] РЕПУБЛИКА СРБИЈА, НАРОДНА СКУПШТИНА, ПРВО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ, 12.1.2013, Седница је почела у 11.35 часова. председава Небојша Стефановић, председник Народне скупштине, стр. 127.

[47] С. Трифковић, 'Свака част Орбане', Геополитика, јул 2015.

[48] 'З. Милановић: Нисам рекао да су Срби варвари, поново могу донети одлуку о блокади границе', Нова српска политичка мисао, 25.9.2015.

[49] Б92, 'Пуховски: Хрватска малтретира Србију', 24.09.2015.

[50] Шаховница на хрватском грбу представља симбол стратегије (шах је стратешка игра).

[51] Б92, 'Србија да финансира медије хрватске мањине', 12.12.2015.

[52] И. Јаснић, 'Нова Резолуција о Сребреници' Блиц, 2.7.2015.

[http://www.blic.rs/vesti/politika/nova-rezolucija-o-srebrenici-i-](http://www.blic.rs/vesti/politika/nova-rezolucija-o-srebrenici-i-ona-je-neprihvatljiva-za-srbiju/lpcmev0)

[ona-je-neprihvatljiva-za-srbiju/lpcmev0](http://www.blic.rs/vesti/politika/nova-rezolucija-o-srebrenici-i-ona-je-neprihvatljiva-za-srbiju/lpcmev0)

[53] United Nations, Meeting Coverage and Press Releases, SC/11961, 8.7.2015.

[54] Неколико седмица после пропасти британског предлога Резолуције у Савету безбедности "Британски премијер Дејвид Камерон упутио је писмо председнику Владе Србије Александру Вучићу у којем хвали Вучићево лидерство, истиче уверење да ће српске реформе дати резултате и поздравља напоре српског премијера да унапреди односе на Западном Балкану" ('Британски премијер Камерон похвалио лидерство Вучића', Куир, 25.7.2015.). Исто је учинио и премијер Француске Валс ('Камерон и Валс писали Вучићу', РТВ, 25.7.2015.).

Чим Србију за нешто хвале и подржавају, треба се припазити Данајаца. Вероватно се приближава нека клопка или подвала. Исти су темељно бомбардовали Србију 1999. са највећим жаром.

[55] Б92, 'Скупштина усвојила споразум Србије и НАТО', 7.7.2015.

[56] В. Мијатовић, 'Скупштина Србије ратификовала СОФА споразум са НАТО', Вечерње новости, 10.7.2015.

[57] 'Вучић на ванредној конференцији у директном преносу на РТС-у, Пинку и Студију Б " Волели ме или не волели, у уџбеницима историје ће бити записано да је 2015. Србија отворила прва преговарачка поглавља"', Нова српска политичка мисао, 5.12.2015.

[58] R. Ellis, 'The EU is crumbling – and Turkey won't hold it together', The Independent, 9.12.2015.

[59] K. Connolly, 'European Union is in danger from forces that want to drive us apart', The Guardian, 8.12.2015.

[60] М. Јовановић и Ј. Дамњановић (2014). 'EU eastern enlargement: economic effects on new members 2000-2012', Journal of Economic Integration, str. 201-243.

<http://ssrn.com/abstract=2447612>

=====

<http://www.nspm.rs/savremeni-svet/radost-evrope.html>